

Kategorizace jezdců pro skokové soutěže

Praha

20. července 2023

Kategorizace – trošku z historie

- 2011 – Ing. Jan Šíma představuje za tehdejší skokovou komisi první koncepci kategorizace vycházející z německého modelu, 4 kategorie s povinným přezkoušením při přechodu do vyšší kategorie – po projednání VV zamítnuto pro složitost
- 2015 – Martin Ohnheiser jako manažer skokové komise předkládá ke schválení VV novou koncepci vycházející z rakouského modelu, 3 kategorie, automatické přestupy mezi kategoriemi – po projednání VV zamítnuto s tím, že o kategorizaci má po volbách rozhodnout nový VV
- 2015 – Martin Blažek je pověřen ing. Plachou v pokračování aktivity po odvolání Martina Ohnheisera a po připomínkování lehce upravený rakouský model představuje oblastem s plánem schválení a zavedení od počátku sezóny 2016. Po připomínkování z oblastí a skokovou komisí je kategorizace vrácena k dopracování.
- 2016 – Na základě návrhu manažerky skokové komise Jarmily Beranové je VV schválena verze kategorizace počítající se dvěma kategoriemi, je uveřejněna ve skokových pravidlech pro rok 2017 jako příloha SV5 s platností od roku 2018
- 2017 – VV ČJF posunuje platnost kategorizace až od 1.1.2019
- 2018 – Konference ČJF v tajném hlasování většinou hlasů odmítá zavedení kategorizace, která je z pravidel pro rok 2019 odebrána
- 2023 – na základě mnoha podmětů od jezdců a změny pohledu na kategorizaci napříč veřejností ve většině oblastí ing. Marcela Šimová spolu s iniciativou OV Jihočeské oblasti znovu otevírá problematiku kategorizace, je sestavena pracovní skupina a jako další pracovní verze zvolena varianta z roku 2015 vycházející z rakouského modelu

Proč kategorizace?

- Jezdectví v posledních 15ti letech zaznamenalo ohromný rozmach
- Na kolbištích se běžně potkávají profesionální jezdci a reprezentanti s jezdci čerstvě po ZZVJ, kteří při 100 startujících v soutěži nemají šanci na umístění
- Na opracovištích se potkávají mladí koně teprve si zvykající na množství ruchů a dalších koní pohybujících se různými směry s jezdci kteří ještě stoprocentně neovládají své koně a často vznikají nebezpečné situace, které mohou mladým koním způsobit i celoživotní problém s pohybem na opracovišti
- Jezdectví v České republice, jako jeden z mála sportů, nemá žádný systém předepsaného výkonnostního růstu a mnoho jezdců díky nákupu dobrých koní přeskakuje velmi důležité fáze svého vzdělávání. Absence zkušeností z nižších soutěží může v budoucnu limitovat v jejich rozvoj. Pro pozorovatele z jiných sportů je neuvěřitelné, že pro dítě po ZZVJ je cílem v témže nebo následujícím roce MČR bez nutnosti sbírání zkušeností a plnění nějakých předepsaných cílů
- **Po zavedení kategorizace mnoho let volají jak trenéři pracující se začínajícími jezdci, tak i profesionální jezdci pracující s mladými koňmi**

Kategorizace v kostce

- **Dva aspekty:**
 - Kontrolovaný a transparentní karierní růst jezdců od ZZVJ k nejvyšším výkonnostem
 - Porovnávání jezdců mezi sebou v rámci definovaných výkonnostních stupňů

- **Tři kategorie:**
 - S1 – Stupně obtížnosti: ZZ, ZM, Z, ZL
 - S2 – Stupně obtížnosti: L*, L**, S*, S**
 - S3 – Stupně obtížnosti: ST*, ST**, T*, T**, T***

Kategorizace v kostce

Postupy mezi kategoriemi:

- **S1 → S2 do 18 let**
 - ❖ Sbírání bodů ve stylových soutěžích – 30 bodů (např. soutěž Z, známka 7 = 6 bodů)
 - ❖ Sbírání bodů v klasických soutěžích – 30 bodů (např. soutěž ZL bez penalizace = 10 bodů)
- **S1 → S2 nad 18 let**
 - ❖ Sbírání bodů v klasických soutěžích – 60 bodů (např. soutěž ZL, 4tr. Body = 6 bodů)
- **S2 → S3**
 - ❖ Sbírání bodů v klasických soutěžích – 40 bodů (např. soutěž S** bez penalizace = 10 bodů)

Sestup mezi kategoriemi:

- ❖ Automaticky po 5ti letech neúčasti v soutěžích dané kategorie o stupeň
- ❖ Na vlastní žádost

Pilíře kategorizace: Motivace

- ❖ většina lidí dosahuje mnohem vyšších výkonů a je ochotno investovat mnohem více energie do činností s jasně definovaným cílem (metou) na konci snažení
- ❖ první metou v jezdeckví je složení ZZVJ
- ❖ vzhledem k absenci dalších možných cílů je pro většinu jezdců další možnou metou až účast na MČR. (pro jezdce, kteří složili ZZVJ v pokročilém věku je tato meta většinou nedosažitelná)
- ❖ v rámci toho co ČJF v současné době nabízí je krom účasti na MČR jedinou další metou plnění výkonnostních odznaků (o této možnosti mnoho jezdců ani netuší)
- ❖ **Kategorizace přináší jednoznačný systém motivačních cílů pro jezdce všech věkových i výkonnostních kategorií.**

Pilíře kategorizace: Edukační

- ❖ Stylové ježdění nutí jezdce k získávání dobrých základních návyků a snad již nikdo nepochybně, že je základem dobrého ježdění pro další růst výkonnosti jezdce
- ❖ Děti a junioři dnes nemají povinnost jezdit na styl a mnoho z nich (bohužel i mnoho rodičů) to považuje za zbytečnost, neboť v tom chybí ten správný adrenalin oproti soutěžení na čas
- ❖ U starších jezdců, kterých se stylové ježdění netýká bude zajištěna povinnost vyjet se v nižších soutěžích a to i v případě, že mají schopného koně, který jejich jezdeckou nezkušenost sice toleruje, nicméně se díky nezkušenosti mohou ve vyšší obtížnosti dostávat do nebezpečných situací
- ❖ **Kategorizace donutí jezdce sbírat zkušenosti ve stylových nebo nižších soutěžích, které jsou nezbytné pro absolvování vyšších soutěží. Díky větším zkušenostem je naučí je i mnohem lépe zhodnotit vlastní schopnosti a riziko rychlého postupu.**

Pilíře kategorizace: Bezpečnostní

- ❖ Často se setkáváme na kolbištích s jezdci, kteří přecenili své schopnosti, protože přeskočili nebo urychlili určitou fázi svého výcviku a pro danou obtížnost jim chybí dostatek praxe odskákané na nižší úrovni.
- ❖ Nejčastěji jsou to bohužel děti ambiciózních rodičů, kteří prostě jdou do soutěže, do které je rodič přihlásí a nedovedou sami odhadnout své schopnosti a rodiče – nekoňáci to také nedokáží a jen velmi špatně se jim to i z pozice trenéra vysvětluje.
- ❖ **Kategorizace má ochránit začínající jezdce před takovými neuváženými rozhodnutími a přehnanou ambicí ať už vlastní nebo rodičů / trenérů. Stejně tak má ochránit profi jezdce s mladými koňmi před nebezpečnými situacemi na opracovištích.**

Pilíře kategorizace: Fair-Play

- ❖ **Současný systém soutěží je postaven tak, že mezi sebou porovnávají síly profesionální jezdci nebo reprezentantni spolu se začínajícími jezdci ve stejných soutěžích, což méně zkušeným jezcům snižuje velmi významně šanci na hezké umístění a takové soutěže nejsou zcela fair-play.**
- ❖ **Kategorizace umožní, aby mezi sebou porovnávali síly jezdci na stejné výkonnostní úrovni a zvýší šance méně zkušených jezců na hezké umístění. Zároveň ale nezavře cestu profesionálním jezcům do nižších soutěží s mladými koňmi a při nutných korekcích pokažených koní svých svěřenců, jen tyto dva světy od sebe oddělí**

Přepočty kategorií – vše v JIS

- Úvodní rozřazení jezdců do kategorií proběhne automaticky dle výsledků v JIS za posledních 10 let k určenému datu
- Automatické přepočítání kategorií v JIS vždy v noci a rozeslání e-mailových notifikací jezdcům splňujícím podmínky přestupu nebo naopak oznamující sestup
- Přestup do vyšší kategorie bude na základě (a od okamžiku) potvrzení daného jezdce nebo korespondenta subjektu vůle jezdce v JIS. Sestup do nižší kategorie na základě žádosti jezdce
- Každý jezdec uvidí na své kartě stav nasbíraných bodů k přestupu do vyšší kategorie a bude mít možnost zákazu počítání přestupových bodů pokud si nepřeje postupovat do vyšších kategorií, u seznamu jezdců bude viditelná kategorie
- JIS zajistí hlídání kategorií v přihláškách do soutěží a zpětný přenos s výsledky do JIS

Předpoklady pro zavedení

- Naprogramování nezbytných funkcionalit v JIS
- Dokončení správného přenosu výsledků mezi Hubertusem a JISem a odstranění vad způsobujících nekonzistence v datech či chybné uvádění obtížností
- Narovnání dat z let 2021 - 2023 kdy se kvalita výsledků významně zhoršila
- Včasné zápisy výsledků z FEI závodů a z národních závodů v zahraničí
- Otevření nových kurzů pro zájemce o funkci stylové komisaře a přehodnocení podmínek kdo může stylového komisaře dělat (nyní je tam např. pro trenéry podmínka jen trenéři SCM?? – proč?), zvážit zda by mezi kandidáty nemohli být trenéři a instruktoři s nějakou delší praxí
- Intenzivnější proškolení stávajících stylových komisařů

Stylový šampionát – vrchol sezóny S1

- Podobný formát závodů jako MČR ve skocích dětí a juniorů, STP dle předchozí sezóny
- Nominace jezdců z oblastí
- Dvoukolové soutěže s využitím článku 298.1.1.3 (atraktivní stylovka s rozeskakováním na čas)
- Přítomnost a spolurozhodování významnou jezdeckou osobností současnosti (domácí a/nebo zahraniční)
- Výběr důstojného areálu který netrvá na 300 startech za den
- Kategorie:
 - děti,
 - mladší junioři,
 - starší junioři
 - soutěž oblastních družstev